

Osobitná úprava uplatňovania dane na základe prijatia platby a tuzemské samozdanenie stavebných prác, kontrolný výkaz od 1. 4. 2016

S účinností od 1. 1. 2016 vzniká plátcům daně z přidané hodnoty možnost vstoupit do režimu osobité úpravy uplatňování daně na základě přijetí platby za dodání zboží nebo služby. Podmínky pro vstup do režimu, stejně jako povinnosti s tímto spojené, upřesňuje novela zákona o DPH platná od 1. 1. 2016. Zákon také rozšiřuje ke shodnému datu režim přenosu daně v tuzemsku o stavební práce.

1 Úpravy DPH v Esyco.NET

Pro využití funkcí je nutná verze aplikace Esyco.NET 1.8.68.0 a vyšší.

Základem systémových úprav v Esyco.NET je zavedení nových obchodních pravidel, kterými budete moci označit konkrétní doklad (fakturu) v novém režimu uplatňování daně. Na základě takto označeného dokladu bude zpracování probíhat podle nových podmínek.

Vzhledem k rozsahu změn budou zavedeny úpravy ve dvou fázích. V první fázi budou do konce roku zpřístupněny funkce pro správné zadávání dat do evidencí. Ve druhé fázi, v průběhu ledna, budou provedeny úpravy ve zpracování příznání k DPH a kontrolnímu výkazu, které využijete poprvé v únoru 2016 za období leden 2016.

1.1 Nová obchodní pravidla

Byla založena nová obchodní pravidla:

DPH stavební práce

DPH Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby (dále jen „pravidlo osobité úpravy“)

DPH datum ukončení - Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby

Na každé z pravidel standardně musí mít uživatel právo pro čtení nebo zápis, pro možnost právo vidět, anebo měnit jeho hodnotu na konkrétním dokladu či produktu (dle typu pravidla).

1.1.1 DPH stavební práce

Pravidlo má obdobný význam jako stávající pravidla k označení produktu v režimu přenosu daně v tuzemsku (DPH mobilní telefony, DPH integrovaný obvod). Pravidlo nastavte v modulu:

Produkty → Seznam produktů → Záložka Obchodní pravidla a události

produktům, které máte založeny pro účel zadávání faktur v režimu přenosu pro stavební práce ve smyslu novely zákona o DPH. Pro použití standardně použijete typ dokladu „režim přenesení daňové povinnosti“. Stavební práce nemají stanoven limit minimální výše, není tedy prováděna kontrola na položky s obchodním pravidlem DPH stavební práce.

1.1.2 DPH Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby

Pravidlo osobité úpravy slouží k označení faktury, která má být posuzována v režimu osobité úpravy. V případě označení nákupní faktury pravidlem osobité úpravy **nebude** tato faktura standardně zohledněna v příznání k DPH a v kontrolním

výkaze k datu zdanitelného plnění (Daňové datum na faktuře v Esyco.NET), ale až **k datu úhrady** této faktury, a to **ve výši úhrady**.

V případě označení **prodejní** tuzemské faktury s DPH pravidlem osobité úpravy bude v **tisku** faktury zobrazen text dle nastavení **číselníku - DPH Osobitná úprava uplatňovania dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru alebo služby** (dále jen „číselník osobité úpravy“, popsán podrobně v kapitole 1.2). V případě, kdyby číselník neměl nastavení platné pro datum zdanitelného plnění faktury (Daňové datum faktury v Esyco.NET), nebude text na faktuře zobrazen!

V případě, kdy je na některém **prodejním** dokladu nastaveno pravidlo osobité úpravy, ale není zároveň nastaven číselník osobité úpravy, objeví se upozornění na tento stav při generování **kontrolního výkazu** a generování bude ukončeno. Opravu provedete buď zrušením pravidla osobité úpravy na dokladu (pokud nemá být nastaveno), nebo naopak nastavení číselníku (pokud jste vstoupili do režimu a zapoměli správně vyplnit číselník osobité úpravy).

1.1.3 DPH datum ukončení - Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby

Pravidlo slouží pro situaci, kdy jste byli v režimu osobité úpravy a z režimu (dobrovolně nebo povinně) vystoupíte k určitému datu nebo váš dodavatel vystoupí z režimu k určitému datu a vy od něj máte zaveden doklad (vaši nákupní fakturu). Do dokladu pak musíte nastavit pravidlo s vyplněným datem ukončení režimu, aby systém správně vyhodnotil, zda doklad do DPH zahrnout k datu daňovému nebo k datu úhrad. Z pohledu zákona je nutné zohlednit zbylou část dokladu v případě částečné úhrady s datem původního zdanitelného plnění (do kontrolního výkazu), datum je tedy rozhodné pro určení, které platby do výpočtu částky zahrnout a v jaké výši má být doklad zohledněn v daňovém přiznání a kontrolním výkazu.

Pokud vystoupíte vy z režimu osobité úpravy, upravíte v číselníku osobité úpravy datum platnosti **do** a pravidlo osobité úpravy bude do nově vznikajících dokladů vyplněno pouze pro doklad, který má DUZP (Daňové datum v Esyco.NET) menší nebo rovné nastavenému datu **do** v číselníku osobité úpravy. Ručně můžete datum v pravidle kdykoli upravit, automaticky jej systém nastaví pouze při založení nového dokladu (faktury).

V případě, kdy hradíte doklad jednorázově celou částkou, není nutné toto pravidlo nastavovat a stačí správně nastavit pouze obchodní pravidlo osobité úpravy. Cílem pravidla pro DPH datum ukončení je řešit situace částečných úhrad, kdy doklad z části vstoupil minulé měsíce do přiznání k DPH a má následně bez úhrady být zohledněn jednorázově v pozdějším měsíci s původním datem DUZP v sekcích A1 nebo B2.

1.2 Nový číselník, pokud vstoupíte do režimu

Číselník *DPH Osobitná úprava uplatňovania dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru alebo služby* (dále jen „číselník osobité úpravy“) slouží pro případ, kdy přímo vstoupíte do osobitého režimu. V tomto případě v číselníku nastavíte datum vstupu (případně později datum ukončení) režimu. V číselníku nastavíte také text, který bude zobrazován na vystavovaných dokladech s vyplněným pravidlem osobitého režimu ve smyslu §68d, odst. 4.

Systém → Číselníky → Sestavy → DPH Osobitná úprava uplatňovania dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru alebo služby

Pokud jste do osobitého režimu **nevstoupili**, ale pouze potřebujete přijímat doklady vystavované takovými subjekty, **v číselníku nic nenastavujte!** Číselník ovlivňuje primárně vystavování vašich prodejních dokladů (nastaví do nich pravidlo osobité úpravy a tím zobrazí nastavený text v tisku), ale také nastavení nákupních dokladů (nastaví do nich pravidlo osobité úpravy).

Pravidlo osobité úpravy je nastaveno automaticky na základě číselníku osobité úpravy pouze pro typy dokladů:

- Faktura predajná do tuzemska,s DPH
- Faktura nákupná z tuzemska,s DPH

- Dobropis predajný do tuzemska,s DPH

Pravidlo je nastaveno, pokud datum zdanitelného plnění faktury (Daňové datum faktury v Esyco.NET) je v rozmezí data **od-do** nastavené v číselníku osobitě úpravy. Pravidlo je nastaveno pouze při prvním založení dokladu, nikoli při dalších změnách – ručně lze tedy změnit pravidlo dle potřeby.

Podmínkou automatického nastavení pravidla je také nastavený globální parametr databáze gpCOU_CODE s hodnotou „SK“ (slovenská databáze – firma).

1.3 Úprava tisku faktury, pokud jste v režimu

Upraven byl standardní report faktury v Esyco.NET (faktura, vyúčtování záloh k faktuře, faktura - daňový doklad z přijaté platby), nikoli reporty řešené na míru dle požadavku zákazníka. Ve standardním reportu je vyplněn text v případě nastaveného číselníku osobitě úpravy a obchodního pravidla osobitě úpravy.

Tisk textu na základě číselníku osobitě úpravy je dostupný pouze pro typy dokladů:

- Faktura predajná do tuzemska,s DPH
- Dobropis predajný do tuzemska,s DPH

Podmínkou je také nastavený jazyk SK pro report faktury a globální parametr databáze gpCOU_CODE s hodnotou „SK“ (slovenská databáze – firma). Doklad musí mít nastaveno pravidlo osobitě úpravy.

1.4 Nový globální parametr pro posun DUZP

Protože nárok na odpočet DPH z dokladu dodavatele, který je v režimu osobitě úpravy, vzniká až dnem připsání úhrady na jeho účet, byl založen nový globální parametr, ve kterém lze nastavit počet dnů, o který lze z důvodu opatrnosti „odložit“ nárok na odpočet proti datu úhrady v Esyco.NET.

gpDayVatPayAdd - DPH Osobitná úprava uplatňovania dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru alebo služby - počet dnů navyšujících DUZP

Výchozí hodnota globálního parametru je nastavena na 0 (dnů). Parametr ovlivňuje pouze nárok na odpočet dokladu, který má nastaveno obchodní pravidlo osobitě úpravy. Parametr využijí nejen osoby v režimu, ale také příjemci dokladů od osob v režimu osobitě úpravy.

1.5 Úprava kontroly párování platby na dobropis

V případě párování platby na dobropis prodejní v režimu osobitě úpravy již nehraje roli vyplnění Daňového data v dobropise. Pokud bude mít doklad vyplněno obchodní pravidlo osobitě úpravy, lze párovat platbu i na dobropis bez vyplněného daňového data.

Protože v budoucnu může kdykoli dojít k vystoupení z režimu osobitě úpravy, stále doplňujte na dokladech také datum daňové dle skutečného potvrzení přijetí dokladu druhou stranou.

Dobropis nákupní (od vašeho dodavatele) vstupuje do přiznání k DPH i do kontrolního výkazu stále dle data přijetí, nikoli k datu úhrady dle stále platných podmínek §53 odst. 1.

1.6 Nová kontrola na změnu pravidla v dokladu

V případě, kdy bylo na dokladu nastaveno obchodní pravidlo pro označení osobitě úpravy a doklad byl započten v přiznání DPH (nebo nebylo nastaveno a chcete jej nastavit), objeví se informativní hlášení o tomto stavu při editaci pravidla v dokladu. Změna totiž může mít vliv na posouzení dokladu a jeho zahrnutí v přiznání k DPH nebo kontrolním výkazu.

Z pohledu zákona o DPH také nesmí být dodatečně doplňován text označující režim osobitě úpravy na prodejním dokladu, který již byl vystaven bez něj a nastavení pravidla tisk textu přímo ovlivňuje.

1.7 Doklad v režimu obsahující více sazeb DPH

V případě, kdy je doklad s více sazbami DPH označen obchodním pravidlem osobitého režimu, bude pro případ částečných úhrad použit **poměrový rozpočet** mezi jednotlivé sazby DPH. Finanční správa přímo doporučuje realizovat úhrady v tomto případě na celou částku dokladu, metodická část v době zpracování postupu v Esyco.NET ze strany finanční správy není pro tyto případy dostupná (neexistuje).

Tento případ se týká také dokladu, na kterém některá z položek neobsahuje DPH a některá ano.

Pro osoby v režimu osobitě úpravy se tento způsob použije také pro vystavené (prodejní) doklady.

2 Úpravy DPH v Esyco.NET v 1/2016

Z důvodu úprav uvedených v kapitole 1 je nutné změnit také stávající výpočty a kontroly, které se týkají již existujících sestav. Tyto úpravy byly provedeny v období 1/2016 a může dojít také k vygenerování novější verze aplikace pro případ nutných úprav verze Esyco.NET.

2.1 Úprava výpočtu přiznání k DPH

Za období 1/2016 a novější bude při výpočtu přiznání k DPH zohledněno nové obchodní pravidlo faktury pro režim osobitě úpravy. Namísto zohlednění daňového data dokladu bude rozhodovat datum úhrady z platby dokladu v částce platby, s případnou úpravou o počet dnů dle globálního parametru popsaného v kapitole 1.4 (**gpDayVatPayAdd**).

Moduly → Povinné výkazy → Přiznání k DPH

V případě vystoupení z režimu bude zohledněno také nové obchodní pravidlo *DPH datum ukončení - Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby*.

2.2 Úprava sestavy rozdílů přiznání k DPH a účetnictví

Moduly → Povinné výkazy → Přiznání k DPH → Pohled „Rozdíly přiznání k DPH a Účetnictví“

Z důvodu změny metodiky účtování DPH na dokladech s obchodním pravidlem osobitě úpravy se v sestavě rozdílů DPH přiznání na zaúčtování nebudou zobrazovat záznamy, které mají zástupný účet, ale teprve přeúčtovací záznamy podzdroje **DPH osobitná úprava**, které vznikají při úhradě s vyplněným Daňovým datem dle data úhrady. Tyto vstoupí jak do přiznání DPH, tak to sestavy rozdílů.

Zaúčtování je podrobněji popsáno v kapitole 2.4.

2.3 Úprava výpočtu kontrolního výkazu DPH

Za období 1/2016 a novější bude při výpočtu kontrolního výkazu k DPH zohledněno nové obchodní pravidlo faktury pro režim osobitě úpravy. Namísto zohlednění daňového data dokladu bude rozhodovat datum úhrady z platby dokladu v částce platby, s případnou úpravou DUZP o počet dnů dle globálního parametru popsaného v kapitole 1.4 (**gpDayVatPayAdd**).

Moduly → Sestavy a BI → Sestavy standardní → Přehled DPH - kontrolní výkaz k DPH (SK)

V případě vystoupení z režimu bude zohledněno také nové obchodní pravidlo *DPH datum ukončení - Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby*.

V případě částečných úhrad je každá úhrada v kontrolním výkaze uvedena samostatně (z důvodu doplnění data). Metodická část v době zpracování postupu v Esyco.NET ze strany finanční správy není pro tyto případy dostupná (neexistuje).

V případě vystavení dobropisu k faktuře v režimu osobité úpravy, kdy dosud nedošlo k úhradě, vstoupí do kontrolního hlášení s datem úhrady oba doklady (nikoli jejich rozdíl pod číslem faktury).

2.4 Zaúčtování dokladu v režimu osobité úpravy

Protože dochází ke změně mezi výší zaúčtované hodnoty DPH na dokladu (faktuře) a jejím uplatnění v přiznání DPH a kontrolním výkaze, je nutné řešit pro účel porovnání přiznání DPH na zaúčtování stav také změnou v účtování.

Příklad:

Standardní nákup služeb s DPH od dodavatele mimo režim je účtován jako pohledávka 343 proti závazku 321 účtu.

*Nákup služeb s DPH od dodavatele v režimu je účtován jako pohledávka na **nový účet** (místo 343) proti závazku 321 účtu. Po zaplacení faktury dodavateli bude provedeno přeúčtování z nového účtu na účet 343 a zohledněno DPH v přiznání a kontrolním výkaze.*

DPH vyčíslené na dokladu bude účtováno na nový analytický účet, který nastavíte v novém globálním parametru.

gpAccountVatPayAdd Účet DPH - Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby

V případě nevyplnění účtu v globálním parametru bude účtování beze změny a nebudou vznikat záznamy přeúčtování uhrazené výše DPH z platby. Tento zástupný účet bude vyplněn do každého dokladu obsahujícího pravidlo pro režim osobité úpravy namísto účtů DPH nastavených v konverzní tabulce pro DPH.

Při zaúčtování úhrady takového dokladu (platby) bude automaticky vytvořen také účetní doklad na přeúčtování výše DPH z úhrady ze zástupného účtu na účet podle nastavení konverzní tabulky DPH. Účetní doklad bude mít zdrojový dokument shodný se zaúčtováním faktury (číslo faktury) a bude mít samostatný Podzdroj = **DPH osobitná úprava**.

V případě vystoupení z režimu osobité úpravy je nutné provést vyúčtování zbylé části DPH ručně v účetním deníku. V sestavě rozdílů budou případy těchto dokladů vždy zobrazeny (neodstraní je ruční vyúčtování rozdílů), blíže v kapitole 2.6.

Nezaúčtované záznamy podzdroje **DPH osobitná úprava** jsou standardně zohledněny v testech v kroku 1 s uvedením ID položek plateb, kde chybí zaúčtování. Zobrazeny jsou všechny položky plateb hradících dokladů v osobitěm režimu DPH, které nemají v účetním deníku přeúčtování s podzdrojem **DPH osobitná úprava**.

2.5 Úprava položek dokladů – pohled DPH položky

Obchod → Položky dokladů → pohled DPH položky

Aby bylo možné využívat nadále modul Položky dokladů v pohledu **DPH položky** pro kontrolu vstupu zdrojových dokladů do jednotlivých řádků přiznání, je založen nový parametr do filtru pro zobrazení řádků dle podmínek vstupu do přiznání k DPH a kontrolního výkazu.

Zatržením nového parametru **Zohlednit \$68d** ve filtru DPH položek budou zobrazeny pouze doklady, které by ve vybraném rozmezí data DUZP **Dat. od/do** měly být zahrnuty do přiznání k DPH a kontrolního výkazu, a to pouze ve výši zobrazeného základu daně a výše DPH.

Příklad:

Bez zatržení volby ve filtru **Zohlednit §68d** bude neuhrazená faktura s pravidlem osobitě úpravy zobrazena ve výpisu vybraného řádku DPH položek, takže bude v součtu základu daně a DPH a součet DPH položek nebude souhlasit na kontrolu přiznání DPH. Se zatržením volby **Zohlednit §68d** ve filtru položka bude zobrazena ve výši úhrady a k datu platby se zohledněním globálního parametru **gpDayVatPayAdd**, takže součet položek bude odpovídat částce v přiznání DPH a kontrolního hlášení.

Pokud nevidujete žádné doklady od dodavatelů v režimu osobitě úpravy a sami nejste také v režimu osobitě úpravy, novou volbu ve filtru nemusíte využívat.

2.6 Upozornění pro specifické případy ukončení a změn

Pokud dojde po zaúčtování plateb hradících fakturu v osobitěm režimu ke změně částky faktury, nedochází k automatickému přeúčtování DPH z úhrad dokladu. Pokud změna nezpůsobí přeplacení faktury, není důvod zaúčtování měnit – poměrná výše DPH stále odpovídá výši DPH na faktuře. V případě přeplatku faktury je nutné ručně vyúčtovat případné rozdíly – doporučujeme proto nepárovat přeplatky na faktury v osobitěm režimu.

V případě ukončení osobitěho režimu na dokladu vyplněním data v obchodním pravidle (*DPH datum ukončení - Osobitná úprava upl. dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru/služby*) platí, že:

- v měsíci vyplněného data bude do přiznání a kontrolního hlášení DPH zohledněna celá výše DPH, která nebyla uplatněna v předchozích měsících bez ohledu na přesný den ukončení v tomto měsíci

- systém automaticky **nezaúčtuje** zbývající částku takto uplatněné DPH, vyúčtování je nutné provést ručně. Možnosti zpracování jsou 2:

- a) pokud v daném měsíci proběhla také platba do data vyplněného v obchodním pravidle (DPH datum ukončení) a byl vygenerován záznam o zaúčtování DPH z úhrady v osobitěm režimu, můžete v účetnictví ručně změnit částku DPH (přičíst uplatněné DPH za neuhrazenou část faktury) na účetním dokladu. V tomto případě doklad nebude ani zobrazen v sestavě rozdílů DPH na přiznání a zaúčtování. Částka vstupující do přiznání a kontrolního hlášení DPH je vypočtena nezávisle na částce v zaúčtování (tu ovlivníte pouze výši platby proti DPH faktury)

- b) pokud v daném měsíci neproběhla žádná platba nebo proběhla po datu ukončení stejného měsíce, založte ruční účetní doklad na přeúčtování DPH ze zástupného účtu na správnou analytiku DPH. Takový případ bude v sestavě rozdílů vždy zobrazen, protože není systémová vazba mezi vstupem do přiznání (který provede systém Esyco.NET automaticky) a zaúčtováním (které automaticky negeneruje)

- daňové datum pro vstup do přiznání a kontrolního hlášení určuje datum v obchodním pravidle, datum není již upraveno o globální parametr **gpDayVatPayAdd**

- v případě dokladu v režimu osobitě úpravy, který je hrazen zálohově proformou obsahující více sazeb DPH, nelze tento stav korektně v systému vyřešit. Doporučujeme takový doklad hradit jednou platbou.

3 Změny kontrolního výkazu od 1. 4. 2016

Od 1. 4. 2016 má generovaný kontrolní výkaz novou strukturu v části B3. V závislosti na celkové výši odpočítané daně je automaticky nastavena nová sekce B31 (DPH do 3 000 EUR) nebo B32 (DPH 3 000 EUR a více) namísto původní sekce B3, která platí do 31. 3. 2016.

V případě, kdy v dokladu vstupujícího do období kontrolního výkazu DPH do 31. 3. 2016 nastavíte ručně vstup sekce B31 nebo B32, bude automaticky změněn na B3.

V případě, kdy v dokladu vstupujícího do období kontrolního výkazu DPH od 1. 4. 2016 nastavíte ručně vstup sekce B3, B31 nebo B32, bude automaticky změněn na B31 nebo B32 v závislosti na celkové výši odpočítané daně (součet B3+B31+B32).

Ručním vstupem se rozumí využití obchodního pravidla faktury **Vstup do části KV DPH** nebo ruční nastavení sekce kontrolního výkazu v položce interního daňového dokladu (**IDD**).

Výše popsané úpravy nevyžadují nasazení verze a jsou ihned funkční.

Od verze Esyco.NET 1.8.71 je přidána nová kontrola při generování kontrolního výkazu DPH. V případě, kdy doklad v sekci B32 neobsahuje IČ DPH, je tento zobrazen v hlášení při generování (číslo faktury nebo číslo IDD dokladu nebo ID platby).